

NATUR &
KULTUR

Årsrapport stöd, stipendier och priser 2025

Innehåll

Natur & Kulturs ideella verksamhet 2025	3
Läsning och bildning	6
Organisationer och projekt	8
Priser och stipendier	10
Natur & Kulturs läspris 2025: Christina Hellman	10
Resestipendier för lärare	11
Yttrandefrihet	12
Organisationer och projekt	13
Priser och stipendier	14
Natur & Kulturs kulturpris 2025: Henrik Dorsin	14
Natur & Kulturs debattbokspris 2025: Peter Gärdenfors	15
Årets översättning 2025: Hans-Jacob Nilsson	16
Årets översättarstipendiat 2025: Wera von Essen	17
Litterärt arbetsstipendium	18
Natur & Kulturs särskilda stipendium	20
Forskning och forskningskommunikation	22
Organisationer och projekt	22
Priser och stipendier	24
Natur & Kulturs populärvetenskapliga pris	24
Natur & Kulturs populärvetenskapliga arbetsstipendium	25
Cullbergstipendiet	26
På gång 2026	27

Natur & Kulturs ideella verksamhet 2025

Natur & Kultur är mer än ett förlag. Vi är en stiftelse som utöver att ge ut böcker, läromedel och akademisk litteratur aktivt främjar läsning, bildning och yttrandefrihet för att stärka en demokratisk samhällsutveckling. Under de senaste tio åren har vi kraftigt ökat avsättningen till de här områdena, från 5,8 miljoner kronor 2016 till 38,7 miljoner kronor 2025.

Våra ekonomiska **stöd** går till verksamheter som stärker barns läsning, främjar demokratiskt deltagande och värnar mänskliga rättigheter. Många av organisationerna når målgrupper som annars riskerar att hamna utanför eller grupper vars röster sällan hörs i det offentliga samtalet. Genom långsiktiga partnerskap, dialog och gemensamma nyckeltal för uppföljning skapar vi förutsättningar för organisationerna att bedriva stabil verksamhet och arbeta framåtblickande. Under 2025 har vi gett stöd till ett 30-tal olika organisationer.

En annan viktig del av vårt stöd utgörs av de många **stipendier** som vi årligen delar ut till forskare, författare, översättare, lärare och psykiatriker. På så sätt bidrar vi till en mångfald av röster i det offentliga samtalet och ger möjligheter till fördjupning, förkovran och skrivtid.

Varje år delar vi dessutom ut fem stora **priser** för att särskilt lyfta fram och premiera personer som har gjort viktiga insatser inom följande områden: kultur, samhällsdebatt, spridning av forskning till allmänheten, läs- och skrivinlärning samt översättning.

Utöver de ekonomiska stöden deltar vi på olika sätt i det offentliga samtalet. Under 2025 bjöd vi in till författarsamtal under Almedalsveckan, arrangerade seminarier på Bokmässan i Göteborg och samarbetade med Forskning & Framsteg om det publika evenemanget En kväll om vetenskap.

Den här årsrapporten delas upp i de tre huvudområden som definierar de olika satsningar vi gör inom den ideella verksamheten: **1. Läsning och bildning**, **2. Yttrandefrihet** samt **3. Forskning och forskningskommunikation**.

För varje område presenterar vi dels de olika organisationer som vi stödjer inom just det området, dels de stipendier och priser som är kopplade till det aktuella området.

Stiftelsen Natur & Kultur bildades 1947 i efterdyningarna av andra världskriget. Stiftelsens urkund vittnar om en stark önskan att bidra till ett fredligt, demokratiskt samhälle där så många som möjligt får tillgång till kunskap och kan delta aktivt i samhället. Vår verksamhet vilar än idag på dessa folkbildande och humanistiska ideal. De överensstämmer till stor del med det som idag kallas social hållbarhet och uttrycks i FN:s globala hållbarhetsmål.

Vi kommer att fortsätta ge ordet till fler.

Per Almgren
VD Natur & Kultur

Lotta Brilioth Biörnstad
Chef Ideella verksamheten

2025 i siffror

Under 2025 fördelade vi mer pengar än någonsin tidigare till våra kärnfrågor. 38,7 miljoner kronor gick till läsning, bildning, yttrandefrihet, forskning och forskningskommunikation. Stöden går till projekt, organisationer, pristagare och stipendiater som på olika sätt verkar för de här frågorna.

38,7 mnkr
till läsning, bildning,
yttrandefrihet och
forskning

Summa stöd 2025

Stipendier

59

Summa

5,2 mnkr

Priser

5

Summa

1,3 mnkr

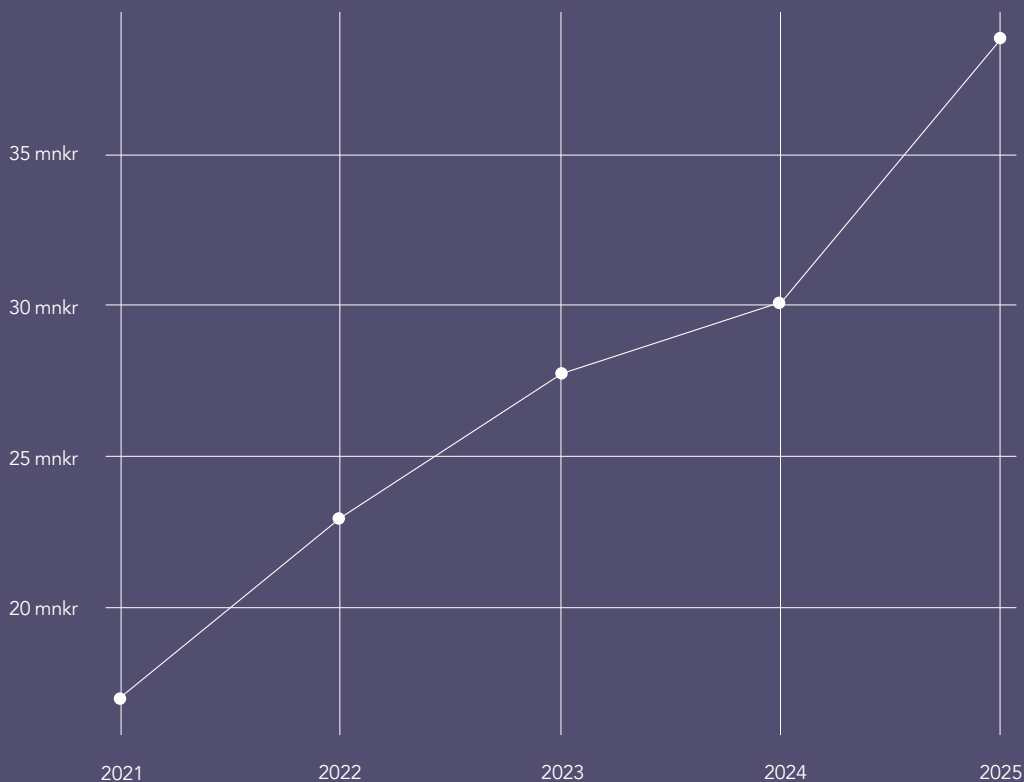
Projekt och organisationer

33

Summa

32,3 mnkr

Utveckling av stöd, priser och stipendier 2021–2025

Inkomna ansökningar och nomineringar 2025

Nomineringar – populärvetenskapliga priset	15	
Nomineringar – läspriset	22	
Ansökningar – projekt- och verksamhetsstöd	32	17 beviljade (varav 6 förlängningar av pågående stöd/projekt)
Ansökningar – Cullbergstipendiet	5	
Ansökningar – populärvetenskapliga arbetsstipendier	150	
Ansökningar – resestipendier för lärare	276	
Ansökningar – litterära arbetsstipendier	546	

Läsning och bildning

Barns och ungas läsning, skrivande och lärande är särskilt viktigt för oss. Vi tror på läsningens kraft att väcka nyfikenhet, stimulera fantasin och lusten att fördjupa sig inom olika områden. Vi stödjer organisationer som väcker barns och ungas intresse för att läsa, lära och skriva. Vi vill också bidra till att barn, unga och vuxna kan stärka sin egen röst och ta plats i det offentliga samtalet.

Våra stöd bidrar till att skapa möten mellan författare och unga på bibliotek och i skolor, både i städer och på landsbygden. De ger också möjlighet för unga att utveckla sitt eget skrivande i workshops och tävlingar och att själva arrangera litterära evenemang med författare som är viktiga för dem.

Förutom att främja läsning och bildning genom ekonomiska stöd tar Natur & Kultur även initiativ till egna satsningar och samarbeten. Ett exempel är förlagets klassikerserie *Levande litteratur* som gör värdefull äldre litteratur tillgänglig i goda översättningar. Ett annat är den årliga lästävlingen *Den stora läsutmaningen*, som ger fjärdeklassare lästräning och inspiration. Tävlingen drivs i samarbete mellan Natur & Kultur, Rabén & Sjögren, Adlibris, Bonnier Carlsen och Bonniers familjestiftelse.

Med Natur & Kulturs läspris sätter vi varje år ljuset på en person som har gjort särskilda insatser för att främja läs- och skrivinläring.

Läsning och bildning: Organisationer och projekt

Eslövs kommun har under tre år fått stöd för att stärka samarbetet mellan skolbibliotekarierna och lärare på högskolan och gymnasiet. Stödet har bland annat använts för att bredda bokbeståndet, arbeta fördjupat med läsning och bjuda in författare. Resultatet hittills visar att utlånen av böcker har ökat och personalen upplever ett ökat läsintresse bland eleverna.

Hammarkullsskolan i Göteborg har under tre år fått stöd tillsammans med två andra skolor för att förstärka skolbiblioteksverksamheten för elever från förskoleklass till och med åk 9. Stödet har utvecklat skolornas arbete med läsning och språkutveckling i dialog mellan skolbibliotekarierna och lärare.

Projektet *Glittrande förändringskraft genom lek och lärande* stärker förskolebarns språkutveckling, väcker läslust och motverkar mobbning och stereotypa könsroller. Under två år har 15 förskolor i Västerås, Eskilstuna och Lidingö deltagit i projektet, som drivs av **Föreningen Drakkultur**. Ytterligare 130 förskolor har tagit del av metoderna som utvecklats.

Projektet *Läsluftets spår* syftar till att väcka läslust hos elever i åk 4–9 och bidra till att lärarna använder materialet i Skolverkets läsluft. Under fem år har **En bok för alla** distribuerat åtta utvalda böcker i 133 000 exemplar. 98 procent av de deltagande lärarna ansåg att böckerna hade ökat elevernas läslust och 85 procent svarade att de kommer att använda materialet i *Läsluftet* i undervisningen framåt.

Foto: Föreningen Drakkultur

Ortens bästa poet och *Ortens bästa penna* ger unga från orten möjlighet att utveckla sitt skrivande och självförtroende. Dessutom ger tävlingarna ökad synlighet för unga röster i offentligheten. 2025 deltog 74 unga i *Ortens bästa penna* som arrangerades av **Förenade Förorter** i samarbete med Aftonbladet Kultur.

Projektet *På riktigt – sakprosa i skolan* väcker intresse för läsning och facklitteratur och vänder sig till skolor i glesbygd och socioekonomiskt utsatta områden. Under året har 22 sakprosa-författare genom **Författarcentrum Öst** gjort drygt 190 besök på 50 skolor och träffat 4 400 elever.

Högskolestudenter och gymnasieelever i Göteborg har som matmentorer varit viktiga förebilder för unga och bidragit till bättre förutsättningar för unga att gå vidare till utbildning. Under 2025 har drygt 100 studenter och gymnasieelever i Göteborg varit mentorer en gång i veckan för 380 elever på högskolan och gymnasiet genom Föreningen **Intize**.

Unga Littfest, som genomfördes första gången 2025, bidrar till att göra Sveriges största litteraturfestival, **Littfest** i Umeå, angelägen för en ung publik. Tolv unga arrangörer ansvarade för planering och genomförande av 13 programpunkter som sammanlagt fick 1 335 besök.

Läs- och kulturfrämjande verksamhet bidrar till social hållbarhet för barn och unga och deras familjer i Södertälje och Järvaområdet i Stockholm. Målet med **Läsfrämjarinstitutets** verksamhet är att alla barn ska ha ordets makt och en arena att agera på. 2025 besökte drygt 1 000 familjer regelbundet verksamheten *Läslandet*, där familjerna deltar i interaktiv högläsning tillsammans med dramapedagoger.

Foto: Hipojg Khachadourian

Läsning och bildning i kronor

Summa stöd

11,4 mnkr

Summa priser

250 000 kr

Summa stipendier

500 000 kr

Läsning och bildning i antal

Antal organisationer som fick stöd

14

Antal personer som fick stipendier

20 16 kvinnor/4 män

Med våra stöd inom läsning och bildning bidrar vi också till följande globala mål för hållbar utveckling: Mål 4, god utbildning, mål 10: minskad ojämlikhet.

Antal personer som nåddes av stöden

64 600

En person fick pris (Läspriset 250 000 kr)

1 kvinna

Foto: Filip Meserens

Ortens bästa penna.

Nobel i Rinkeby och Tensta gav 160 elever möjlighet att fördjupa sig i läsning, skrivande och bild med utgångspunkt från årets nobelpristagare i litteratur. Arbetet leddes av professionella författare och illustratörer, organiserat av föreningen **Textpiloterna**. Eleverna presenterade resultatet för nobelpristagaren vid ett evenemang på Rinkeby bibliotek under Nobelveckan. Natur & Kulturs stöd gick till bildworkshoppar under ledning av en illustratör.

Skrivprojektet *Min första pjäs* ska ge 10-13-åringar i glesbygd verktyg att uttrycka sig genom dramatiska texter. **Riksteatern** har ett treårigt stöd för projektet, som bland annat ska resultera i en antologi med utvalda texter och en metodhandbok för att sprida kunskap och erfarenheter.

Rinkeby bokfestival vänder sig till barn, unga och vuxna i Järvaområdet och litteraturintresserade i hela Stockholm. Festivalen arrangeras av **Rinkeby Folkets hus**, som också arbetar läsfrämjande för barn och unga under hela året. 2025 uppskattades publiken på bokfestivalen till 3 500 personer, vilket var en fördubbling jämfört med 2024.

Projektet *Ungas röster om näthat* och konspirationsteorier har verkat för att stärka ungas medvetenhet kring näthat, desinformation och mobilanvändning. **Tillsammans i förening** i Malmö har utbildat unga ledare och genomfört fysiska och digitala aktiviteter för barn och unga både i skola och på fritid.

Projektet *Världens läsare* stärker barns flerspråkiga självkänsla och uppmuntrar till fördjupade språkkunskaper i svenska och andra modersmål. Under året genomförde 18 översättare från **Översättarcentrum** sammanlagt 60 besök på bibliotek och skolor i bland annat Skåne, Västra Götaland och Stockholm. Drygt 750 elever fick möjlighet att möta en översättare genom projektet, och därmed få större förståelse för översättningens betydelse som brygga för texter på olika språk.

Priser och stipendier

Natur & Kulturs läspris 2025: Christina Hellman

Juryns motivering: Christina Hellman tilldelas Natur & Kulturs läspris – till minne av Ingvar Lundbergs insatser för barns läsutveckling för sitt idoga arbete med att främja läs- och skrivutveckling samt för att uppmärksamma dyslexi på ett verksamhetsnära sätt. Som forskare och genom Dyslexiföreningen sprider Christina kunskap och medvetenhet om läs- och skrivsvårigheter och dyslexi i samhället.

Natur & Kulturs läspris tilldelas årligen en person som i Ingvar Lundbergs anda har gjort avgörande insatser inom forskning och/eller utbildning för att främja kunskap om läs- och skrivinläring. Det kan även vara en pedagog som har utvecklat metoder för att undervisa barn i läsning och stärkt deras läsförmåga eller någon som på annat sätt stimulerat barns läsutveckling. Prissumman är 250 000 kronor.

Christina Hellman är pensionerad universitetslektor i lingvistik vid Stockholms universitet och ordförande i Svenska Dyslexiföreningen sedan 2013.

Läspriset

NATUR & KULTUR

Foto: Kajsa Göransson

Resestipendier för lärare

Natur & Kulturs resestipendium för lärare har delats ut sedan 2023. Stipendiet kan sökas av lärare, förskollärare och fritidspedagoger som vill fortbilda sig genom att ta del av praktiska undervisningsmetoder i andra länder eller delta på internationella konferenser. Ett stipendium kan delas mellan flera personer som vill resa tillsammans. 2025 tilldelades följande personer ett resestipendium:

Lågstadielärarna **Eva Niska** och **Sofia Navarro** från Porsöskolan i Luleå åker till Barcelona för att utforska flerspråkighet i tidig språkinläring på ELLRA-konferensen (The Early Language Learning Research Association).

Anna Solly från Odensvi förskola i Köpings kommun ska resa till Cairns i Australien och delta i Early Years Conference för att ta del av rön som utvecklar samverkan och utbildning i förskolan.

Matoula Zachariadou, **Eva Maria Thür** och **Sara Eriksson** från Kulturskolan i Stockholm ska ta del av de senaste internationella rönen inom instrumentalmetodik för stråkinstrument på European String Teachers Associations (ESTA) internationella konferens i Helsingfors.

Mellanstadielärarna **Patricia Linneros Lindgren** och **Linnea Liljedahl** från Glumslövs skola i Landskrona ska resa till Würzburg i Tyskland för att delta i matematikkonferensen SCOPE Math 2026.

Speciallärarna **Ida Fastén** och **Petra Karlund** från Landalskolans anpassade grundskola i Göteborg ska resa till Lima i Peru för att göra studiebesök på skolan Centro Ann Sullivan del Perú (CASP), känd för sitt arbete med elever med intellektuell funktionsnedsättning.

Högstadielärarna **Pär Andersson**, **Björn Hedenberg**, **Linda Bäckmans Claar** och **Jenni Holm Nilsson** från Wendela Hellmanskolan i Härnösand ska resa till Bryssel för att delta i konferensen History and hope, som är EuroClios årliga historiekonferens.

Lina Dahlberg från Norra Reals gymnasium i Stockholm ska besöka det internationella centret Cifran i Québec i Kanada där man utvecklat en språkinlärningsmetod som utgår från studier om hur hjärnan lär sig nya språk.

Gymnasielärarna **Jens Bjelvenmark** och **Pia Engström** från Gullmarsgymnasiet i Lysekil ska besöka National Conference on Science Education (NSTA), en årlig konferens för lärare i naturvetenskap som hålls i Kalifornien i USA.

Anna Stiby från Nacka gymnasium ska också besöka National Conference on Science Educations (NSTA) årliga konferens i Kalifornien i USA för lärare i naturvetenskap från förskola till college.

Henrik Olsson och **Magdalena Granlund** från vuxenutbildningen i Uddevalla ska besöka konferensen EuroSLA35 i Lissabon för att ta del av ny forskning om andraspråksinläring.

Yttrandefrihet

Demokratin är på tillbakagång på många håll i världen. Också i Sverige utsätts politiker, journalister, forskare och andra för hat och hot och människors fri- och rättigheter ifrågasätts.

För att bidra till större motståndskraft i samhället och för individen ger vi fleråriga stöd till organisationer som arbetar för yttrandefrihet, demokrati och mänskliga rättigheter. Med Natur & Kulturs debattbokspris lyfter vi fram en svensk fackbok som under det senaste året har bidragit till samhällsdebatt, reflektion och nya insikter.

Vi stödjer också enskilda författare och översättare genom arbetsstipendier som ger möjlighet till arbetsro och fördjupning för författare och översättare. I förlängningen bidrar det till fler röster och perspektiv i litteraturen och det offentliga samtalet.

Kulturen och konsten har en central betydelse i ett öppet, demokratiskt samhälle. Genom kultur och konst utforskar vi människor oss själva och världen och delar våra perspektiv med andra. Kulturen väcker frågor och känslor, underhåller och utmanar. Sedan 1974 har Natur & Kulturs styrelse delat ut sitt stora kulturpris för att lyfta fram personer som har gjort en väsentlig insats för kulturen.

Yttrandefrihet i siffror

Antal stödda organisationer

8

Total stödsumma

7,6 mnkr

Summa priser

850 000 kr

Summa stipendier

3,5 mnkr

Antal personer i målgruppen som nås

18 140

Antal priser

3 varav 3 män

Antal stipendier

36 20 kvinnor/16 män

Mentor Sverige vill bidra till jämlika förutsättningar för ungas utveckling.

Foto: Rebekka Rynefelt

Natur & Kulturs stöd till yttrandefrihet bidrar till att uppfylla följande globala mål: Mål 10: Minskad ojämlikhet, Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen

Yttrandefrihet: Organisationer och projekt

Projektet *Backa demokratin* engagerar allmänheten för demokrati och mänskliga rättigheter och ger stöd till civilsamhället inom säkerhet och påverkan. Projektet drivs av **Civil Rights Defenders** och har engagerat både civilsamhällesorganisationer och allmänheten. Under året nåddes ett nätverk på över 55 000 personer. Det är en ökning på över 20 000 personer sedan 2024.

För att öka kunskapen om rasistiska och högerextremistiska grupperingar och de negativa effekter extrema rörelser kan ha för en demokratisk samhällsutveckling ger vi ett flerårigt verksamhetsstöd till **EXPO**. Under året har EXPO fokuserat på ökad förståelse för ungas radikaliserings och särskilt lyft sårbarheten för extremhögerens propaganda bland unga med NPF-diagnos. 2025 deltog 7 500 personer i EXPOs utbildningar.

Fanzingo verkar för ett mer mångsidigt och inkluderande medielandskap i Sverige. Under året har knappt 2 000 unga deltagit i Fanzingos verksamhet, som syftar till att stärka deras möjligheter att uttrycka sig och ta plats i medielandskapet.

Helamalmö verkar för social rättvisa och hållbarhet genom att driva fritidsverksamhet för barn och unga i Malmö. Stödet går till att stärka deras arbete för att inspirera unga till bildning och läsning. Helamalmö har utvecklat sitt läsfrämjande arbete på mötesplatsen i Nydala, där 124 barn har deltagit regelbundet i bokcirkel med unga ledare.

Höj rösten politikerskola är en partipolitiskt obunden ledarutbildning, som strävar efter att få fler samhällsengagerade med olika bakgrunder och erfarenheter att vilja ta klivet in i politiken. Våren 2025 slutförde 28 deltagare politikerskolan och 23 nya började på hösten. Nätverket av tidigare deltagare växer och består idag av 161 samhällsförändrare. Under valet 2026 beräknas 16 tidigare deltagare kandidera i valet och 95 procent av deltagarna 2025 skulle rekommendera utbildningen.

Mentor Sverige vill bidra till jämlika förutsättningar för unga 13–19 att utvecklas. Stödet går till mentorprogram och aktiviteter som stärker ungas självkännet, inspiration och framtidstro. Medarbetare från Natur & Kultur har under året deltagit i en workshop med elever på Mentors fokusskolor, delat med sig av sina erfarenheter och tagit del av elevernas perspektiv.

För att öka kunskapen om press- och yttrandefrihetens betydelse för demokrati och mänskliga rättigheter har **Reportrar utan gränser** tillsammans med en exiljournalist genomfört 37 skolföreläsningar för 3100 elever.

Svenska PEN stödjer hotade författare och försvarar yttrandefriheten i Sverige och världen. Med stödet har de bland annat genomfört satsningen Banned Books Week Sverige som för tredje året i rad uppmärksammar litteratur som är eller har varit förbjuden någonstans i världen. 2025 samarbetade Svenska PEN med knappt 1300 bibliotek, skolor och bokhandlar, och nådde en publik på drygt 250 000 personer.

Priser och stipendier

Natur & Kulturs kulturpris 2025: Henrik Dorsin

Styrelsens motivering: Henrik Dorsin tilldelas Natur & Kulturs kulturpris 2025 för sin roll som skratspegel i nationens tjänst. Som skådespelare, komiker, textförfattare, revymakare och sångare för Dorsin vidare humorns och satirens långa tradition – han är slaven på triumfvagnen, narren som avslöjar sanningen, bromsen som genomborrarsamtidens oxhud, mannen som rimmar »cyanid« med »julefrid«. Dorsin påminner oss om skrattets unika roll som kulturens och samhällets säkerhetsventil.

Natur & Kulturs kulturpris delas årligen ut till en eller flera personer som har gjort en väsentlig insats på kulturområdet. Prissumman är 500 000 kronor.

Henrik Dorsin är en av Sveriges mest populära komiker och skådespelare. Han är kanske mest känd för sin roll som Ove i *Solsidan* och som medlem i humorgruppen *Grotesco*. Han har medverkat i ett stort antal scenföreställningar, inklusive musikalerna och operetter, samt i filmer och tv-serier som *Grotescos sju mästerverk* och *LasseMajas Detektivbyrå – Skuggor över Valleby*. Dorsin har blivit Guldbagge-nominerad två gånger för bästa manliga biroll och utsågs till Årets manliga skådespelare på Kristallengalan 2014. Sedan 2014 driver han Scalateatern i Stockholm tillsammans med Michael Lindgren, Conrad Nyqvist och Tova Nyqvist.

Kulturpriset

NATUR & KULTUR

Natur & Kulturs debattbokspris 2025: Peter Gärdenfors

Juryns motivering: Peter Gärdenfors tilldelas Natur & Kulturs debattbokspris 2025 för att han fördjupar AI-debattens centrala begrepp och utmanar dess utgångspunkter. Med lätt språk och stabil lärdom blottlägger han tänkandets evolutionärt slipade mekanismer, och skärper bilden av vad intelligens är och vilken plats tekniken intar i vår digitala värld.

Natur & Kulturs debattbokspris ges till en svensk fackbok som under det senaste året väsentligen bidragit till samhällsdebatt, fördjupad reflektion och nya insikter.

Prissumman är 250 000 kronor. Prisutdelning sker under Almedalsveckan i Visby. Priset instiftades 2008.

Peter Gärdenfors är professor emeritus i kognitionsvetenskap vid Filosofiska institutionen i Lund. Genom åren har han gett ut ett stort antal böcker. Den senaste boken *Kan AI tänka? Om människor, djur och robotar* (Fri tanke 2024) belyser tänkandets evolutionärt slipade mekanismer, vad intelligens är och vilken plats tekniken intar i vår digitala värld.

**Debatt-
bokspriset**

NATUR & KULTUR

Årets översättning 2025: Hans-Jacob Nilsson

Juryns motivering: Myllret i mästerverket »Middlemarch« rör sig i Hans-Jacob Nilssons översättning med enastående lätthet mellan det engelska 1800-talets småstadsliv och vår svenska samtid. Under romanens mer än 900 sidor får Nilsson möjlighet att utnyttja sin språkkänsla och långa erfarenhet till att levandegöra George Eliots text för både nya och gamla läsare. I en tid när alla lika gärna sägs kunna läsa på engelska och daterade klassikeröversättningar trycks om på löpande band blir denna nyöversättning en viktig motpol. Översättarens stilsäkra ordval och fenomenala meningskonstruktioner visar på svenskans rikedom och spännvidd och att språket ständigt befinner sig i rörelse, vilket passar synnerligen väl för en roman om ett samhälle i förändring.

Priset Årets översättning initierades 2010 och delas sedan 2019 ut i samarbete mellan Sveriges Författarförbund och Natur & Kultur till årets bästa översatta bok. Syftet är att rikta ljuset mot översättandets konst och att premiera översättningar som på ett särskilt berömvärt sätt förenar djärvhet och precision, lyskraft och följsamhet. Prissumman är 100 000 kronor.

Hans-Jacob Nilsson är född 1949 och uppvuxen i Stockholm. Sedan 30 år är han bosatt på norra Öland. Nilsson är en av Sveriges mest renommerade översättare från engelska, känd bland annat för sina översättningar av Thomas Pynchon och Philip Roth.

Årets översättarstipendiat 2025: Wera von Essen

Juryns motivering: Vid sidan av sitt författarskap där andlighet och fysisk åtrå är två viktiga teman har Wera von Essen inlett ett lovande översättarskap med fokus på brasilians portugisiska. Av hennes hittills fyra översatta titlar kan särskilt framhållas introduktionen av den egensinniga poeten, dramatikern och prosaisten Hilda Hilst. I »Med mina hundögon« (2023) och »Den obscena Madame D« (2024) återskapar von Essen dessa temperamentsfulla och kameleontiskt skiftande texter, vilket kräver ett klart och stabilt siktdjup i det egna svenska språket.

Med örat mot marken och blicken mot himlen öppnar hennes översättningar dörrar till tidlösa och existentiella erfarenheter. Stipendiet på 50 000 kronor delas ut i samarbete mellan Sveriges Författarförbund och Natur & Kultur för att uppmärksamma och uppmuntra en nyetablerad litterär översättare under 40 år. 2025 års stipendiat är Wera von Essen, född 1986 och för närvarande bosatt i Brasilien. Hon är översättare från portugisiska, och har främst översatt Hilda Hilst och Clarice Lispector. Wera von Essen är även författare, bland annat till *En emigrants dagbok*.

Foto: Privat

Litterärt arbetsstipendium

Natur & Kulturs litterära arbetsstipendium ska användas för inläsning och research för kvalificerat litterärt arbete inom sakprosa eller skönlitteratur. Stipendiet erbjuds även till författare som skriver för barn och unga samt till översättare, för att introducera mindre kända, värdefulla, författarskap som inte så lätt hittar fram till förlagen.

2025 fördelades 20 stipendier på vardera 100 000 kr, vilket är en ökning med 4 stipendier sedan 2024.

Stipendiater inom barn- och ungdomslitteratur 2025

Alf Bergström gör en bilderbok för yngre barn om en gammal mops som väcks av en lukt från förr. Han följer doften genom staden i jakt på något han inte minns, men saknar.

Max Byström Beydogan skriver en bok för barn i mellanstadieåldern om en flicka som har en speciell och utforskad förmåga att byta kropp.

Anders Holmer gör en bilderbok om ett barn med lite för livlig fantasi. En vansinnig skröna utan uppenbar mål och mening.

Lena Ollmark skriver om en ung person som förlorar en vän och tvingas möta döden. Om sorgprocessens psykologi, smärta och känslor som vävs samman med nedslag i dödens idéhistoria.

Stipendiater inom sakprosa 2025

Ida Andersen skriver en biografi om Flory Gate, mest känd som Elin Wägners parhäst, men en mångsidig person i egen rätt: utbildad konstnär, aktiv i både internationella fredsorganisationer och lokalpolitiken, samt pionjär inom självhushåll och ekologiskt jordbruk där hon omsatte ekofeministiska teorier i praktiken samtidigt som hon var ensamstående mamma.

Jannete Hentati skriver om pizzans migration till Sverige samt om de ofta utlandsfödda män som med mjöldamm virvlande runt sina kroppar sörjer för att den svenska varianten av ett ursprungligen italienskt bröd nu finns att tillgå över hela landet, från de största städerna till de minsta av byar.

Maja Larsson skriver om Europas största bostadsatsning genom tiderna: det svenska miljonprogrammet, som pågick mellan 1965 och 1974. Var femte svensk bor i dag i någon av de 1 005 578 bostäder som byggdes då.

Emma Leijnse skriver om varför vi väljer bort barn. I en reportagebok berättar hon ihop med Eskil Fagerström om det minskade barnafödandets orsaker och följder – i Sverige, Norden och världen.

Thomas Olsson ska göra en illustrerad bok om en mindre uppmärksammas visuell kultur under 1920-talet, då Sverige dominerade inom tändsticksindustrin och svenskdesignade tändsticksetiketter exporterades världen över.

Anders Svensson skildrar en våg av purism och nationalromantik med syfte att rena och rensa det svenska språket. Med språket som redskap skulle bilden av svenskheten förändras och språkliga importörer skulle ersättas av pursvenska och nybildade ord.

Sanna Torén Björling skildrar sin farbrors liv. Han föddes som flicka 1948, och kunde genom en märkvärdig händelsekedja göra en könskorrigering 1972. Det är en berättelse om en människa och om ett samhälle i förändring.

Stipendiater inom skönlitteratur 2025

Duraid Al-Khamisi skriver en samtidshistoria om kärleken som uppstår mellan grannarna Akke och Lunah, som lär känna varandra efter ett bråk på en loftgång. I bilden finns också Lunahs kille, kokaintorsken Billie, som kärleken måste hållas hemlig för.

Elin Boardy skriver en roman om glasbruksbyn Björkå, som från 60-talet var navet i Emmausrörelsen i Sverige. Hon vill gestalta solidaritetsarbetet och det kollektiva livet, krockar mellan ideal och verklighet, mellan samhället utanför och det samhälle man vill bygga i Björkå.

Sami Said skriver om ett nöjesfält för självförverkligande som drivs av en grupp idealister vars mål är att förändra hela mänsklighetens natur. En roman som utforskar individualismens dröm och lyckans (o)möjlighet.

Agmall Sarwari skriver en roman om ett samhälle där tron på Sverige som det förlorade Atlantis är utbredd. Vi följer en lärare som tillsammans med alltfler medborgare tvångsvårdas på anstalten Purgatoriet.

Marie Silkeberg gör ett diktverk om sorgeritualer, om en mamma som försvinner in i demens, repetitiva och söndriga dialoger och samtal med träden. Om Ljusnes sågverk och kalla krigsvintrar i skogen, om hur människan sörjer i klimatkatastrofens och krigens tid och om en kör av röster från det förflutna.

Alexandra Sundqvist skriver en skogssamisk släktrönika om utbryterskan Elin Larsdotter Heiva och om förlusten av språk och mark, men också om en stor kärlek, smyckesstöder och ett ännu ouppklarat mord.

Mattias Timander skriver en roman om att försöka skriva om stadsflytten i Kiruna men ställas inför svårigheter då man inte längre kan relatera till platsen - den är en annan.

Stipendiater inom översättning 2025

Roza Ghaleh Dar ska översätta den iranske poeten Shahrouz Rashids diktsamling *Den förlorade sonens återkomst* från 2013 som är skriven i exil med lyriska uttryck i ekon från både historiens kollektiva trauman och den ensamma individens självrannsakan.

Martin Högström ska översätta den franska författaren Danielle Colloberts personliga anteckningsböcker, som hon skrev från 1956 fram till 1978 då hon tog sitt liv i Paris.

Natur & Kulturs särskilda stipendium

Natur & Kulturs särskilda stipendium tilldelas författare, översättare eller andra som berikar det svenska språket och litteraturen. Stipendiet på 100 000 kr ges på initiativ av en stipendiekommitté som uppmuntran till fortsatt litterärt arbete. 2025 fördelades 15 särskilda stipendier:

Klara Bartilsson är en egensinnig och färgstark illustratör och bilderboks författare som blandar absurdism och fantasi med en diskussion om de stora livsfrågorna.

Karin Cyrén är en illustratör och författare som både behärskar konsten att skapa kreativa, dramatiska småbarnsböcker och egenartade bilderböcker för lite större barn.

Martin Engberg. Från debuten med den kusligt suggestiva novellsamlingen Tecknen runt huset till den senaste romanen Allätaren visar Engberg att han är en betydande författare med en befriande förmåga att osäkra läsaren med en brygg av allvar, absurdism och medkänsla.

Hans Gunnarsson, novellist, roman- och manusförfattare, som under sitt författarskap har kartlagt en oroande men igenkännlig vardag av realism, absurdism och fantastik.

Gunnar D Hansson, poet, essäist, översättare med mera, som rör sig mellan djuptid och samtid, från bohuslänsk geologi till isländsk saga, från makrill och snäckskal till människa.

Leif Holmstrand, en särpräglad poet och berättare som med ett queert och mångskiftande skrivande förnyat det surrealistiska arvet och fört litteraturen närmare bildkonst och artists' books.

Duaa Kamel, poet och konstnär från Gaza som kom till Uddevalla som fristadskonstnär 2021 och sedan dess har fortsatt att verka utifrån staden. Hennes poesi bär med sig en stark antipatriarkal ton och en kraftfull närvaro.

Sahar Mousa, författare från Gaza som kom till Stockholm som fristadskonstnär 2018. I Palestina var hon aktiv i flera palestinska tidskrifter, kulturcenter och författarföreningar.

Hanna Nordenhök, är en författare, kulturskribent och översättare med hög stilistisk känslighet. Hon har syresatt vårt svenska litteraturlandskap genom att bland annat översätta de spanskamerikanska författarna Fernanda Melchor och Gloria Gervitz.

Elin Persson, en författare som med imponerande tonträff gestaltar verkliga, igenkännbara människor, från unga mäns livsöden i De afghanska sönerna till en äldre man med utsliten rygg och hans vänner någonstans i Hälsingland i romanen *Pizzeria Roma*.

Fredrik Sjöberg är en författare, biolog och kulturskribent som gräver djupt i arkiven och med sidospåret som litterär metod berättar om säregna levnadsöden.

Matilda Södergran, finlandssvensk poet, essäist och översättare. I *Den svalkan* prövar jag gränsen mellan människa, språk och omvärld, som stenar, vatten och djur – en metatextuell värld som är påfallande sinnlig.

Anders Teglund är författaren som har tänt strålkastaren över plattformsekonomins beklämmande baksida i *Cykelbudet* och *Slavdrivaren* med en svidande och mångbottnad påminnelse om det nutida slaveriets villkor.

Mirja Unge har skrivit romaner (även för barn), noveller, dramatik och musikdramatik. Hennes skildringar av liv levda i bygder långt från centrum utmärks av ett säreget språk och originella personporträtt.

Liza Alexandrova-Zorina, författare och journalist som med känsla och närvaro tar oss till en parallell värld i Sverige, där människovärde inte respekteras, där lag och rätt åsidosätts – en värld vi valt att blunda inför.

Forskning och forskningskommunikation

Under de senaste fem åren har vi arbetat aktivt för att utöka våra stöd till forskning och forskningskommunikation, som en viktig del av vårt arbete för att bidra till bildning och en demokratisk samhällsutveckling. Vi bygger upp långsiktiga samarbeten med organisationer inom forskningsområdet, både för att stödja fri forskning och för att bidra till att aktuell forskning når ut till breda målgrupper. Vår ambition är att främja nätverk med hög trovärdighet både inom forskning och kommunikation.

Oberoende vetenskapsjournalistik har stor betydelse som en länk mellan forskning och läsare/lyssnare. Vi bidrar också till metodutveckling, där nya sätt att kommunicera forskning utvecklas och sprids. Skrivarkurser för forskare, för att uppmuntra till populärvetenskapligt skrivande, är ytterligare ett sätt att bidra till att aktuell forskning kan nå en bredare läsekrets.

Natur & Kultur stödjer fri forskning inom områden där förlaget har en framstående utgivning, exempelvis psykologi, litteraturvetenskap och historia. Sedan 2023 finansierar vi Sveriges första professur i litterär sakprosa, tillsammans med **Läromedelsförfattarna**, **Sveriges Författarförbund** och **Linnéuniversitetet**. Vi har också ett flerårigt samarbete med **Kungl. Vitterhetsakademien** där vi gemensamt stödjer yngre forskare genom fleråriga akademiforskartjänster.

Forskningskommunikation och forskning i siffror

Antal stödda organisationer

11

Total stödsumma

12,9 mnkr

Summa priser

250 000 kr

Summa stipendier

1 mnkr

Pristagare

1 kvinna

Antal stipendiat

13 7 kvinnor/6 män

Organisationer och projekt: Forskning och forskningskommunikation

De svenska historiedagarna är en årlig mötesplats för forskare inom historia, yrkesverksamma på arkiv och museer, historielärare och en historieintresserad allmänhet. 475 personer varav 46 procent lärare, deltog på 2025 års konferens i Göteborg.

Projektet Text & stil främjar svensk sakprosa baserad på forskning genom att inspirera och stödja forskare vid svenska lärosäten i föreläsningar, workshops och fördjupande skrivkurser. Projektet drivs av författaren och journalisten Magnus Linton, vid Institutet för framtidsstudier. Projektet nådde 780 personer 2025. Nytt för året var en onlinekurs i essäistik. Flera projekt som lagts fram på skrivkursen under åren har resulterat i böcker utgivna på etablerade förlag.

Institutet för Mediestudier ökar med hjälp av forskning kunskapen om hur medier fungerar och agerar. Institutet är partipolitiskt oberoende och ger ut rapporter och arrangerar seminarier. Under året publicerades fem rapporter som lanserades med webbsända seminarier. 2583 rapporter laddades ner/distribuerades.

Tidskriften Forskning & Framsteg ges ut utan vinstsyfte av Stiftelsen Forskning & Framsteg. Sedan hösten 2023 finansierar Natur & Kultur ett treårigt projekt för att tidskriften ska nå ut med vetenskapsjournalistik till unga i sociala medier. Sedan 2021 finansierar Natur & Kultur även två forskarredaktörer som söker upp och handleder forskare som vill skriva fördjupande eller debatterande för allmänheten.

Vetenskapen säger är en populärvetenskaplig skriftserie som ges ut av Kungl. Vetenskapsakademien med syfte att förmedla samhällsaktuell forskning till gymnasiet och allmänheten. Under året publicerades två nya nummer: Vetenskapen säger – om vetenskap och Vetenskapen säger – om Antropocen, som har distribuerats i 24 500 ex till skolor. Skriftserien finns också fritt tillgänglig på kva.se

I samarbete med **Författarförbundet**, **Läromedelsförfattarna** och **Linnéuniversitetet** har Natur & Kultur tagit initiativ till Sveriges första **professur i sakprosa**. Professor Anna Jungstrand har i uppdrag att etablera en tvärvetenskaplig miljö som bidrar till en kreativ utveckling av svensk sakprosa och svenska läromedel och skapar en nationell samlingspunkt för diskussioner om sakprosa och läromedel.

Tidskriften Respons verkar för en fördjupad kunskapsförmedling genom recensioner och kritisk essäistik om svensk sakprosa inom humaniora och samhällsvetenskap. Respons har ett treårigt stöd för projektet Kritiskt arkiv, där Respons arkiv ska utvecklas till en pedagogisk plattform för gymnasieskolan i dialog med lärare och didaktiker.

Sakprosafestivalen Sakli(g)t stärker den litterära sakprosan som ett kunskapsförmedlande kitt mellan vetenskap och

allmänhet. Festivalen arrangerades för tredje gången på Rikstolvan, utanför Simrishamn, i samarbete med Institutet för framtidsstudier och Linnéuniversitetet. 2025 genomfördes 22 boksamtal och debatter med 61 medverkande författare och moderatorer. Festivalen nådde en publik på ca 600 personer under festivaldagarna och alla samtal lades ut på Youtube efter festivalens slut.

Genom att lyfta forskningens förmåga att förena snarare än splittra vill **Sveriges unga akademi** bidra till ett mer inkluderande och kunskapsbaserat samhälle. Natur & Kultur stödjer akademins utåtriktade arbete, som under året bland annat har nått minst 700 barn och unga i samtal om forskning och vetenskap.

För att sprida kunskap om evidensbaserad och ändamålsenlig forskningskommunikation bygger föreningen **Vetenskap & Allmänhet** upp ett resurscentrum för forskningskommunikation. Förutom forskningskommunikatörer på lärosäten, som är primär målgrupp, har projektet väckt intresse hos forskare och kommunikatorer på myndigheter. Resurscentret har byggt upp ett nätverk som 2025 hade ca 200 medlemmar.

Till stöd för fri forskning och en kunskapsbaserad samhällsdiskussion finansierar Natur & Kultur tillsammans med **Kungl. Vitterhetsakademien** fyra akademiforskartjänster, inom **psykologi**, **historiebruk** och **svensk litteraturhistoria**. 2026 beslutades att samarbetet ska utökas med fem språkforskare, som kommer att tillträda sina tjänster under 2026.

Foto: Gabriella Håkansson

Priser och stipendier

Natur & Kulturs populärvetenskapliga pris: Anna Froster

Juryns motivering: Natur & Kulturs populärvetenskapliga pris 2025 tilldelas Anna Froster för hennes intresseväckande naturskildringar som utvecklar en anrik svensk genre med rötter i Linné. Froster har nära kontakt med ny vetenskaplig förståelse av viktiga naturdelar, senast våtmarkernas enastående betydelse, som hon närmar sig med litterär nyansering, detaljrik fantasi och ett varmt och ödmjukt språk som öppnar hennes verk för alla generationer.

Natur & Kulturs populärvetenskapliga pris delas ut årligen till en person som på svenska framgångsrikt spridit aktuell forskning till en bred allmänhet. Prissumman är 250 000 kronor.

Anna Froster har gett ut tretton böcker och skrivit artiklar för bland annat Forskning & Framsteg, Sveriges Natur, Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet och Göteborgs-Posten. Hon har även undervisat i populärvetenskapligt skrivande för forskare vid Göteborgs universitet.

Populärveten-
skapliga priset

NATUR & KULTUR

Natur & Kulturs populärvetenskapliga arbetsstipendium

Natur & Kultur utlyser varje år åtta populärvetenskapliga arbetsstipendier på 100 000 vardera. Stipendiet ska bidra till att sprida forskning till allmänheten, större tilltro till forskning och till att samhällsdebatten vilar på fakta. 2025 års populärvetenskapliga stipendiater:

Julia Aspernäs, psykolog och doktorand, Linköpings universitet, som skriver en bok om politisk psykologi. Målet är att ge en slags sinnesrobö för politiskt frustrerade: förändra det du kan förändra, acceptera resten – och lär dig inse skillnaden.

Alberto Chrysoulakis, kriminolog och forskare, Malmö universitet, som ska skriva om hur den organiserade brottsligheten och de kriminella nätverkens kopplingar till den legala ekonomin ser ut baserat på krypterade chattar, brottsmisstankar och bolagsengagemang.

Annica Forsberg, biolog med lång erfarenhet av rovdjursfrågor, som skriver en forskningsbaserad handbok för alla som vistas i marker med varg, björn, järv och lodjur. Med användbar rovdjurskunskap blir friluftslivet både tryggare och mer givande.

Klas Grinell, sakprosa författare och docent i idé- och lärdoms historia, som ska teckna islams globala historia med alla dess mångskiftande epoker, geografier, förgreningar och uttolkningar.

Nils Johansson, forskare i hållbarhetsstudier vid KTH, som ska skriva en kulturhistorisk bok om plastpåsen. Om hur plastbärkassen började sin resa i en svensk källare till att koppla ihop frågor om natur, konsumtion, sopor, politik och materialitet på ett sällan skådat sätt.

David Larsson Heidenblad, docent i historia, Lunds universitet, som ska skriva en bok om centrala principer för hur människor skapar förändring.

Nina Nordh, vetenskapsjournalist och miljövetare, som skriver en bok och skapar en utställning om hur vi kan ta naturen till hjälp för att anpassa våra städer till klimatförändringarnas effekter.

Caroline Owman, forskare inom kultur och samhälle, Linköpings universitet, som ska skriva om den gränslösa användningen av djurförsök inom medicinsk forskning i Sverige 1940-1980 samt undersöka hur vår relation till »det mer-än-mänskliga« utvecklats under 1900-talet.

Cullbergstipendiet

Cullbergstipendiet är ett resestipendium som kan sökas av psykiatriker och läkare under specialistutbildning inom psykiatri. Syftet är att stimulera till fördjupat kliniskt tänkande med inriktning på psykiatri, barn- och ungdomspsykiatri eller rättspsykiatri. Stipendiet är uppkallat efter professor Johan Cullberg, psykiatriker och författare (1934–2022) och delas ut i samarbete med Svenska Psykiatriska föreningen sedan 2009. 2025 års Cullbergstipendiater:

Marie Bendix, överläkare i psykiatri vid Psykiatri Sydväst, Region Stockholm, ska besöka National Institute of Mental Health and Neurosciences, NIMHANS, i Bengaluru, Indien för att studera perinatalpsykiatrisk vård, särskilt en psykiatrisk avdelning där mor och barn samvårdas, så kallad mother-baby-unit, och samarbetet mellan specialistpsykiatri och mödrahälsovård.

Karolina Domanski, ST-läkare i barn- och ungdomspsykiatri vid Västmanlands sjukhus, Västerås, ska auskultera vid Baylor College of Medicine i Houston, Texas, USA för att inhämta kunskap om evidensbaserade behandlingar av barn med tvångssyndrom, inklusive djup hjärnstimulering, DBS, vid behandlingsresistenta fall.

Adrian Frid, överläkare i psykiatri vid Habilitering och hälsa, Västra Götalandsregionen ska besöka Regionala sektionen för psykiatri och utvecklingsstörning/autism, PUA, vid Oslo universitetssjukhus i Norge för att få kompetensutveckling kring diagnostik och behandling av psykisk sjukdom hos personer med intellektuell funktionsnedsättning.

Isak Kempe, ST-läkare i psykiatri vid Norra Stockholms psykiatri, ska besöka Johns Hopkins Bayview Medical Center i Baltimore, Maryland, USA för att studera användningen av den holistiska modellen Perspectives of Psychiatry, som tar hänsyn till sjukdom, personlighet, beteende och livshistoria, vid i huvudsak neuropsykiatriska tillstånd.

Mikaella Patsali, ST-läkare i barn- och ungdomspsykiatri vid Drottning Silvias barnsjukhus, Göteborg ska besöka universitetssjukhuset i Lausanne, Centre hospitalier universitaire vaudois, CHUV, i Schweiz för att få mer kunskap om de metoder som utvecklats i landet för att tidigt identifiera och behandla unga individer med klinisk hög risk för att insjukna i psykos eller som genomgår en första episod av sjukdomen.

På gång 2026

Natur & Kultur fortsätter att öka stöden till ideella ändamål. Under 2025 beslutade vi att förlänga samarbetet med flera organisationer, bland andra Förenade förorter, Drakkultur och Civil Rights Defenders. Vi har också flera nya stöd och samarbeten på gång under 2026:

→ Vetenskapspodden *Experimentet* kommer att få stöd för att göra fängslade berättelser av forskning och berika det offentliga samtalet i ett samarbete mellan **Tidskriften Forskning & Framsteg** och **Tredje statsmakten media**.

→ Fem nya akademiforskartjänster i språk kommer att tillsättas för att stärka språkforskningen i Sverige i samarbete med **Kungl. Vitterhetsakademien**.

→ För att öka kunskapen bland folkvalda om hur forskning kan bidra till centrala framtidsfrågor, kommer det nybildade humanistisk-samhällsvetenskapliga nätverket **KRAFT** att få ett treårigt stöd.

→ För att långsiktigt stärka unga vuxnas möjligheter till utbildning, arbete och entreprenörskap kommer vi att stödja **Föreningen Changers hub**.

→ **Sustainergies** projekt Resursbas hållbarhet kommer att få stöd för att etablera en nationell plattform som gör kunskap, metoder och engagemang inom hållbarhet tillgängligt för studenter och unga vuxna i hela landet.

→ Unga med funktionsnedsättning och andra unga som är underrepresenterade i medierna idag, kan få kunskaper i journalistik och möjligheter att publicera sig genom det stöd vi kommer att ge till projektet Media Diversity, som drivs av **Ung Media**.

→ Yttrandefrihet, litteratur och internationella samarbeten främjas genom ett treårigt stöd som kommer att gå till **Östersjöns författar- och översättarcentrum**, med fokus på länderna runt Östersjön samt Ukraina och Belarus.

→ För att ge plats för samtal om demokrati, samhällsfrågor och framtidens utmaningar kommer vi under 2026 att samarbeta med **Bokmässan** i Göteborg om en ny demokratiscen.

Vi ger ordet till fler.

NATUR &
KULTUR

Varje gång du väljer förlaget Natur & Kultur är du med och bidrar till något större. Vi är en oberoende stiftelse som ska göra skillnad i samhället. Förutom att inspirera till läsande och lärande stärker vi röster i det demokratiska samtalet genom priser, stipendier och stöd. **Vi ger ordet till fler.**